СЕКЦІЯ 6
ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ

УДК 658.012.4:330.322
DOI: https://doi.org/10.32782/2522-4263/D2026-2-35

Грінченко Р.В.
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки підприємства та
організації підприємницької діяльності
Одеського національного економічного університету
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3366-6154

Дегтяр О.С.
здобувач третього рівня вищої освіти
Одеського національного економічного університету
ORCID: https://orcid.org/0009-0008-5397-6345

Hrinchenko Raisa
Doctor of economic sciences, Professor,
Head of the Department of Economy of Enterprise and Business Organization
Odesa National Economic University

Dehtiar Oleksii
Third-Level Higher Education Applicant (Ph.D. Degree Applicant)
Odesa National Economic University

ВЕНЧУРНІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ВИДИ, ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

VENTURE ENTERPRISES: ESSENCE, TYPES, AND GROWTH SPECIFICS AT THE CURRENT STAGE

АНОТАЦІЯ

У статті здійснено комплексний аналіз теоретичних засад та практичних аспектів функціонування венчурних підприємств. Авторами систематизовано підходи до визначення сутності венчурного підприємства на вузькому, широкому та системному рівнях. Систематизовано розширену класифікацію за джерелами капіталу, стадіями розвитку та спрямованістю. Досліджено динаміку глобального ринку венчурних інвестицій протягом 2020 -2024 рр., виявлено тренди концентрації капіталу в секторі штучного інтелекту. Особливу увагу приділено українській екосистемі в умовах війни та адаптації управлінських моделей до екстремальної невизначеності. Визначено ключові ризики, бар'єри та стратегічні перспективи розвитку венчурного бізнесу в умовах глобальних трансформацій.

Ключові слова: венчурне підприємство, венчурний капітал, інноваційне підприємництво, стартап, управління венчурними структурами.

ANNOTATION

The article provides a comprehensive study of the theoretical foundations and practical aspects of venture enterprise functioning in the context of global economic transformations. The relevance of the topic is driven by the growing role of innovations, digital technologies, and entrepreneurial initiatives in ensuring national economic competitiveness. The authors perform a critical analysis of scientific approaches to defining "venture enterprise", categorizing them into narrow, broad, and systemic levels. An improved classification of venture entities is proposed based on capital sources, development stages (from pre-seed to pre-IPO), industry focus, and investor exit mechanisms. A significant part of the research is dedicated to analyzing the dynamics of the global venture capital market during 2020-2024. The study identifies a transition from the "post-pandemic boom" to a period of correction characterized by capital concentration in mega-deals, particularly within the Artificial Intelligence sector. The paper highlights unique management architectures of venture structures, emphasizing agile methodologies (Agile, Lean Startup) and the integration of AI into decision-making processes. Special attention is paid to the Ukrainian venture ecosystem's resilience during the full-scale invasion. The authors analyze the dramatic shift from traditional IT dominance to the emergence of a powerful DefTech cluster. The study identifies specific challenges for Ukraine, such as talent drain and high security risks, balanced by unique opportunities for testing military innovations in real combat conditions. The findings suggest that the success of venture enterprises today depends on iterative experimentation and the effective combination of financial and non-financial investor resources. The research concludes with a matrix of problems, risks, and prospects for venture entrepreneurship on both global and national scales.

Keywords: venture enterprise, venture capital, innovative entrepreneurship, startup, venture management.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується інтенсивним поширенням інновацій, цифрових технологій та зростанням ролі підприємницьких ініціатив у забезпеченні економічного зростання. У цих умовах особливого значення набуває розвиток венчурних підприємств, які виступають важливим інструментом комерціалізації інноваційних ідей, впровадження нових технологій та формування конкурентних переваг національної економіки. Венчурні підприємства

© Грінченко Р.В., Дегтяр О.С., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

відіграють ключову роль у створенні та розвитку стартапів, стимулюють технологічний прогрес і сприяють залученню інвестицій у високоризикові, але перспективні проєкти.

Водночас функціонування венчурних підприємств супроводжується значним рівнем невизначеності та ризику, що обумовлює необхідність формування ефективних механізмів управління їх діяльністю. Особливо актуальною ця проблема є для країн з трансформаційною економікою, зокрема для України, де розвиток венчурного підприємництва стримується недосконалістю інституційного середовища, обмеженим доступом до фінансових ресурсів, недостатнім рівнем інноваційної інфраструктури та високими інвестиційними ризиками.

Крім того, сучасні економічні виклики, пов'язані з глобальною нестабільністю, посиленням конкуренції та технологічними змінами, потребують переосмислення підходів до управління венчурними підприємствами, визначення їх сутності, видів та особливостей функціонування на сучасному етапі розвитку економіки. Незважаючи на значний масив наукових напрацювань у цій сфері, питання систематизації понятійного апарату, класифікації видів венчурних підприємств та адаптації управлінських підходів до нових ринкових реалій залишаються дискусійними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку та функціонування венчурних підприємств активно досліджується у працях зарубіжних і вітчизняних науковців [1–7], що обумовлено зростанням ролі інноваційного підприємництва у формуванні конкурентоспроможної економіки. У сучасній економічній науці значна увага приділяється визначенню сутності венчурного підприємництва, механізмів його фінансування, а також особливостей управління підприємствами інноваційного типу.

З позицій фінансово-інвестиційного підходу автори [1] довели, що ефективність венчурного інвестування визначається не лише якістю портфельних компаній, а й внутрішньою архітектурою процесу відбору угод та моніторингу. Подібну думку обстоють Каплан С. та Лернер Й. [2], зазначаючи, що в умовах постпандемічної волатильності значення нефінансових ресурсів венчурного інвестора (мережі, ментальне наставництво, доступ до ринків) суттєво зросло.

У руслі інституційно-екосистемного підходу Лернер Й. та Нанда Р. [3] критично аналізують обмеженість сучасних моделей венчурного фінансування, вказуючи на системну недостатність капіталу для «важких» технологічних напрямків - біотехнологій, чистої енергетики, глибоких матеріалів. Дослідники наголошують, що венчурний капітал традиційно орієнтується на швидкий вихід, що обмежує його придатність для капіталомістких та довгострокових інновацій [3]. Ця критична позиція знайшла розвиток у роботах Юенс М. та Ж. Фарре-Менса [4], які показали, що дерегуляція ринків приватного капіталу розширює доступ великих інституційних інвесторів до венчурних фондів, але водночас підвищує системні ризики для екосистеми.

Корпоративне венчурне підприємництво є окремим та інтенсивно досліджуваним субнапрямком. Комплексний систематичний огляд 310 наукових праць, здійснений авторами [5], демонструє, що корпоративне підприємництво виступає водночас реакцією на зовнішню невизначеність і проактивним інструментом стратегічного відновлення.

Проте наявні дослідження мають ряд суттєвих обмежень: більшість робіт зосереджені на розвинутих ринках, тоді як специфіка венчурного підприємництва в країнах з ринками, що розвиваються, залишається недостатньо теоретизованою. Також питання управлінської архітектури венчурних підприємств у кризових умовах (воєнних конфліктів, пандемій) практично не досліджувалися системно, хоча слід зазначити наявність вітчизняних наукових досліджень у цьому напрямку [6–7].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених дослідженню венчурного підприємництва та інноваційної діяльності, низка аспектів функціонування венчурних підприємств залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, у науковій літературі відсутній єдиний підхід до трактування сутності венчурних підприємств, що зумовлює різноманітність їх інтерпретацій та ускладнює формування цілісного теоретичного підґрунтя для подальших досліджень. Крім того, потребує подальшого наукового опрацювання питання систематизації видів венчурних підприємств з урахуванням сучасних тенденцій розвитку інноваційної економіки, зокрема поширення стартапів, технологічних компаній та нових форм венчурного фінансування. У зв'язку з цим актуальним є поглиблення теоретичних підходів до визначення сутності венчурних підприємств, уточнення їх класифікації та обґрунтування особливостей управління такими підприємствами на сучасному етапі розвитку економіки. Це зумовлює необхідність подальших досліджень у даному напрямі, яким і присвячена дана стаття.

Постановка завдання. Метою статті є критичний аналіз теоретичних підходів до визначення сутності та класифікації венчурних підприємств, дослідження статистичних тенденцій розвитку світового та українського ринку венчурного капіталу, а також узагальнення ключових проблем, ризиків та перспектив венчурного підприємництва на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «венчур» (від англ. venture – ризикована справа, підприємство) у науковому обігу набув різних інтерпретацій залежно від контексту та наукової школи. У найбільш широкому розумінні венчурне підприємство – це господарська

структура, що функціонує в умовах високої невизначеності, орієнтована на комерціалізацію інноваційних розробок і залучає ризиковий капітал, як правило, в обмін на частку у статутному фонді. Проте ця загальна дефініція потребує суттєвого уточнення з огляду на різноманіття форм, стадій та джерел фінансування сучасних венчурних структур.

Порівняльний аналіз підходів до визначення сутності венчурного підприємства представлено у табл. 1.

Узагальнення наявних дефініцій дозволяє виокремити три рівні трактування поняття «венчурне підприємство»:

– вузький (суб'єкт господарювання, що фінансується венчурним фондом на ранній стадії розвитку);

– широкий (будь-яка компанія, що здійснює інноваційну діяльність в умовах підвищеного ризику із залученням зовнішнього ризикового капіталу);

– системний (елемент інноваційної екосистеми, що виконує функцію трансформації науково-технічних знань у ринкові цінності).

Узагальнена класифікація видів венчурних підприємств представлена в табл. 2.

Наявність значної кількості класифікаційних ознак венчурних підприємств свідчить про існуючі тенденції зростання ролі венчурних підприємств та неоднозначності у питання розвитку та управління різними видами венчурних підприємств.

Управління венчурними підприємствами принципово відрізняється від управління традиційними компаніями насамперед через специфічні характеристики бізнес-середовища: екстремальну невизначеність щодо ринків і технологій, відсутність операційної історії, асиметрію інформації між засновниками та інвесторами, а також часові обмеження інвестиційних горизонтів. Ці особливості зумовлюють унікальну управлінську архітектуру венчурних структур.

Базуючись на синтезі сучасних досліджень, можна виокремити кілька ключових особливостей управлінської практики венчурних підприємств на сучасному етапі.

По-перше, поширення методологій гнучкого розвитку (Agile, Lean Startup, Design Thinking) трансформує управлінський цикл, замінюючи традиційне стратегічне планування ітеративними циклами перевірки гіпотез. Бернел Д., Фішер Г., Стівенсон Р. та Куратко Д. [9] концептуалізують цей процес як «підприємницьке експериментування» – системний механізм зменшення невизначеності через дизайн та інтерпретацію причинно-наслідкових тестів.

По-друге, штучний інтелект перетворюється на ключовий інструмент управлінських рішень у венчурному секторі – від скринінгу

Таблиця 1

Порівняльний аналіз підходів до визначення сутності венчурного підприємства

Автор / джерело	Концептуальне трактування	Ключовий акцент
Шумпетер Й. [8]	Підприємець як творчий суб'єкт, що впроваджує нові комбінації факторів виробництва	Інноваційна функція підприємця
Гомперс П. А., Стівен Каплан С.Н. і Мухарлямов В. [1]	Венчурний капітал – механізм фінансування, що максимізує цінність портфельних компаній через поєднання капіталу, мережевого доступу та управлінської експертизи	Додана цінність від венчурного капіталу поза фінансуванням
Лернер Й., Нанда Р. [3]	Венчурний капітал орієнтований на швидкий вихід, що обмежує його придатність для капіталомістких, «важких» інновацій з тривалим горизонтом окупності	Структурні обмеження венчурного фінансування
Юенс М. та Ж. Фарре-Менса [4]	Дерегуляція ринків приватного капіталу розширює доступ інституційних інвесторів, але підвищує системні ризики екосистеми	Інституційна трансформація ринку венчурного капіталу

Джерело: складено авторами на основі [1; 3–4; 8]

Таблиця 2

Класифікація видів венчурних підприємств за ключовими ознаками

Класифікаційна ознака	Різновиди венчурних підприємств
За джерелом капіталу	Незалежні; корпоративні; державні; гібридні
За стадією розвитку	Pre-seed (передпосівна); Seed (посівна); Early stage (рання стадія); Growth/Series A-C (зростання); Late stage / Pre-IPO (пізня стадія)
За галузевою спрямованістю	IT та програмне забезпечення; біотехнології та медичні технології; CleanTech; FinTech; DeepTech; AgroTech; DefTech (оборонні технології)
За корпоративною структурою	Стартап (нова компанія); спін-офф (виділений підрозділ); спін-аут (незалежна компанія, що виникла з академічних структур); внутрішній венчур
За географічним охопленням	Локальні; регіональні; транснаціональні; глобальні (з виходом на міжнародні біржі через IPO/SPAC)
За механізмом виходу інвестора	IPO (Initial Public Offering); M&A (злиття і поглинання); Secondary sale (продаж іншому фонду); Buyback (викуп засновником); Write-off (списання)

Джерело: систематизовано авторами

потенційних об'єктів інвестування і прогнозування ринкової кон'юнктури до автоматизованого моніторингу портфельних компаній та оцінки засновницьких команд за поведінковими патернами.

Аналізуючи статистичні дані відносно розвитку венчурного підприємництва, слід зазначити наступне. Глобальний ринок венчурного капіталу протягом 2020–2024 рр. пройшов повний цикл – від безпрецедентного буму до суттєвої корекції і часткового відновлення. За даними KPMG Venture Pulse [10] та WIPO Global Innovation Index [11], загальний обсяг венчурних інвестицій у світі досяг рекордного значення у 2021 р. – 611 млрд. дол. США, що вдвічі перевищило показники 2020 р. Цей сплеск зумовлювався пандемічним прискоренням цифровізації, м'якою монетарною політикою провідних центральних банків та масштабними стимулюючими програмами.

У 2023 р. обсяг венчурних інвестицій скоротився до 248,4 млрд. дол. США за даними CB Insights [12] – найнижчий рівень з 2017 р. Кількість угод впала на 30% до 29 303 – шестирічного мінімуму. Медіанний розмір угоди на пізній стадії скоротився більш ніж удвічі порівняно з 2021 р. – до 21 млн. дол. США, а кількість нових «єдинорогів» склала лише 71 проти 272 у 2022 р.

Рік 2024 ознаменувався суперечливою динамікою: загальний обсяг інвестицій дещо зріс (368,3 млрд. дол. США), проте кількість угод скоротилася до семирічного мінімуму (35 684). Це відображає тенденцію концентрації капіталу у мегаугодах – насамперед у секторі штучного інтелекту. У IV кварталі 2024 р. глобальні венчурні інвестиції досягли десятиквартального максимуму (108,6 млрд. дол. США), хоча кількість угод у тому ж кварталі впала до найнижчого рівня за понад десять років. Американський ринок залучив 74,6 млрд. дол. США лише за квартал, а сукупний показник за рік (209 млрд. дол. США) став рекордом поза 2021–2022 рр [10–12].

Ринок венчурного капіталу в Україні є значно молодшим від американського та європейського: перші активні венчурні структури почали функціонувати лише у 2010-х рр. Проте впродовж 2018–2021 рр. ринок демонстрував стрімке зростання: у 2021 р. загальний обсяг венчурних інвестицій в українські стартапи досяг 832 млн дол. США.

З початком повномасштабного вторгнення росії 24 лютого 2022 р. ринок зазнав значного шоку. За даними AVentures Capital [13], у 2022 р. венчурні інвестиції в Україні скоротилися на 74% – до 218 млн. дол. США. Більше половини локальних інвестиційних фондів призупинили діяльність. Водночас у перші місяці після вторгнення з'явилося сім нових фондів, що засвідчує адаптаційну здатність екосистеми.

Характерною особливістю 2023–2024 рр. є формування принципово нового сегменту – Defense Tech. Бойові умови фактично перетворили Україну на природній полігон для тестування й масштабування оборонних технологій, що привертає увагу міжнародних стратегічних інвесторів. Державна програма Brave1 (з 2023 р.) пропонує разові гранти від 500 тис. до 2 млн. грн. для DefTech-стартапів. Цей напрямок став одним із найбільш динамічних у вітчизняній венчурній екосистемі.

За даними звіту u.ventures [14], загальна вартість екосистеми потроїлася з 2020 р. За топ-10 угодами 2024 р., найбільшим раундом стало залучення 200 млн. євро компанією Creatio. Серед провідних фінансованих галузей – охорона здоров'я, бізнес-продуктивність, маркетинг, EdTech та FinTech. 70% провідних стартапів перебувають на стадії Seed, а грантове фінансування (67,5% компаній) переважає над венчурним (37,5%) – характерна особливість воєнного часу.

Аналіз теоретичних напрацювань і статистичних даних дозволяє здійснити комплексне узагальнення щодо ключових викликів і перспектив венчурного підприємництва на сучасному етапі (табл. 3).

Для глобального ринку визначальним залишається структурний дисбаланс між потребами технологічних компаній у довгостроковому капіталі і короткостроковою орієнтацією переважної більшості венчурних фондів. Паралельно спостерігається тенденція до зростання ролі «штучного інтелекту» у прийнятті венчурних рішень. Це, однак, породжує нові ризики - зокрема закріплення системних упереджень в алгоритмах відбору та монополізацію переваг великими фондами, які можуть дозволити собі інвестиції у пропрієтарні AI-системи.

Для України ключовим стратегічним активом є не лише технологічний потенціал, а й унікальна компетенція, що формується в умовах воєнних дій. DefTech-сегмент є єдиним у світі, де вітчизняні компанії мають беззаперечну практичну перевагу перед конкурентами – реальний бойовий досвід, скорочені цикли тестування та прямий доступ до кінцевого споживача.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження дозволяє сформулювати такі основні висновки. По-перше, сучасна наука пропонує три концептуальних рівні трактування венчурного підприємства, а критичний аналіз підходів виявляє суттєві обмеження як у фінансово-інструментальному, так і в інституційному осмисленні цього феномену. Більшість досліджень базуються на досвіді розвинутих ринків, залишаючи поза увагою специфіку перехідних та кризових економік. По-друге, динаміка глобального ринку венчурного капіталу 2021–2024 рр. демонструє завершення надлишкового циклу і поступовий перехід до нової рівноваги, де домінуватимуть AI-інвестиції, концентрація у мегаугодах та

Таблиця 3

Матриця проблем, ризиків, тенденцій та перспектив розвитку венчурних підприємств

Вимір	Глобальний контекст	Специфіка України
ПРОБЛЕМИ	Структурна недостатність фінансування DeepTech інновацій; концентрація капіталу у мегаугодах щодо штучного інтелекту; дисбаланс між регіонами; обмежена толерантність до ризику у пізніх стадіях	Відтік талантів (релокація IT-фахівців); брак внутрішнього ринку; недостатній захист прав інтелектуальної власності; залежність від грантового фінансування; обмежена кількість активних локальних венчурних фондів
РИЗИКИ	Зростання вартості капіталу; геополітична нестабільність; регуляторний тиск на штучний інтелект; системні ризики від кросбордерних інвестицій	Безпекові ризики; нестабільність енергосистеми; волатильність курсу гривні; ризик втрати суверенітету даних; невизначеність повоєнної регуляторної архітектури
ТЕНДЕНЦІЇ	Центричність інвестиційного потоку на штучному інтелекті; орієнтація на стійкість; скорочення кількості угод при зростанні середнього розміру	Формування DefTech-сектора; переорієнтація на глобальні ринки; зростання інтеграційних можливостей з Європейським Союзом; активізація міжнародного фінансування післявоєнного відновлення
ПЕРСПЕКТИВИ	Демократизація руху венчурного капіталу через альтернативні платформи; зростання ролі штучного інтелекту у відборі угод; розширення венчурних екосистем у країнах світу; «зелений» венчурний капітал	Відновлювальний бум венчурного інвестування після закінчення воєнних дій; унікальна позиція у DefTech; інтеграція до єдиного ринку ЄС

Джерело: складено авторами на основі узагальнення досліджень [1–7; 9–14]

посилення ролі корпоративного венчурного капіталу. По-третє, українська венчурна екосистема виявляє несподівану стійкість в умовах воєнного конфлікту та демонструє унікальний феномен формування DefTech як провідного інноваційного кластера. По-четверте, ключовими детермінантами управлінського успіху венчурних підприємств на сучасному етапі є якість засновницьких команд, здатність до ітеративного експериментування та ефективне поєднання фінансового й нефінансового ресурсу від інвестора.

Перспективами подальших досліджень є розробка адаптованих моделей управління венчурними підприємствами для ринків, що розвиваються, а також формування методичного інструментарію оцінки інвестиційної привабливості стартапів в умовах війни.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Gompers, P. A., Kaplan S. N., Mukharlyamov V. What do private equity firms say they do? *Harvard Business School Working Paper.* 2015. №. 15–081. URL: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/15-081_9baffe73-8ec2-404f-9d62-ee0d825ca5b5.pdf (дата звернення: 05.03.2026)
2. Kaplan S. N., Lerner J. Venture Capital Data: Opportunities and Challenges. Chicago : University of Chicago Booth School of Business, Working paper. 2016. 17-012. URL: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/17-012_10de1f93-30e4-4a98-858c-4137556ec037.pdf (дата звернення: 05.03.2026)
3. Lerner J., Nanda R. Venture Capital's Role in Financing Innovation: What We Know and How Much We Still Need to Learn. *Journal of Economic Perspectives*. 2020. Vol. 34. № 3. P. 237–261. DOI: https://doi.org/10.1257/jep.34.3.237 (дата звернення: 05.03.2026)
4. Ewens M., Farre-Mensa J. The Deregulation of the Private Equity Markets and the Decline in IPOs. *Review of Financial Studies*. 2020. Vol. 33. № 12. P. 5463–5509. DOI: https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa053 (дата звернення: 06.03.2026)
5. Urbano D., Turro A., Wright M., Zahra S. Corporate entrepreneurship: a systematic literature review and future research agenda. *Small Business Economics*. 2022. Vol. 58. P. 1541–1565. DOI: https://doi.org/10.1007/s11187-021-00590-6 (дата звернення: 06.03.2026)
6. Грінченко Р.В., Літвінов О.С., Слатвінська М.О. Стан та перспективи розвитку інноваційної інфраструктури в умовах повоєнного відновлення України. *Успіхи та досягнення в науці.* 2026. № 2 (24). С. 1495–1514. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/issue/view/450/553 (дата звернення: 06.03.2026)
7. Модерні фінанси: глобальні виклики і національна безпека. Монографія Т. 1 / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Економічна думка, 2025. 800 с. URL: http://monography.wunu.edu.ua/index.php/ed/catalog/view/13/13/264 (дата звернення: 05.06.2026)
8. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутку, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с. (дата звернення: 05.03.2026)
9. Burnell D., Fisher G., Stevenson R., Kuratko D. F. Entrepreneurial Experimentation: Conceptual Foundations, Integrative Theoretical Framework, and Research Agenda. *Entrepreneurship Theory and Practice*. 2025. Volume 50, Issue 1. DOI: https://doi.org/10.1177/10422587251347046 (дата звернення: 07.03.2026)
10. KPMG Private Enterprise. Venture Pulse Q4'24. KPMG International, 2025. URL: https://kpmg.com/xx/en/media/press-releases/2025/01/2024-global-vc-investment-rises-to-368-billion-dollars.html (дата звернення: 07.03.2026)
11. WIPO. Global Innovation Index 2024: Venture Capital Outlook. Geneva : WIPO, 2024. URL: https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index/w/blogs/2024/2024-venture-capital (дата звернення: 07.03.2026)
12. CB Insights. State of Venture 2023 Report. New York : CB Insights, 2024. URL: https://www.cbinsights.com/

research/report/venture-trends-2023/ (дата звернення: 07.03.2026)
13. AVentures Capital. Venture Capital in Ukraine: Annual Report 2022-2023. Kyiv, 2023. URL: https://aventurescapital.com/#portfolio (дата звернення: 07.03.2026)
14. u.ventures. Ukraine Startup Ecosystem Report 2024. Kyiv : u.ventures, 2024. URL: https://u.ventures/news/u-ventures-ukraines-startup-ecosystem/ (дата звернення: 07.03.2026)

REFERENCES:

1. Gompers P. A., Kaplan S. N., & Mukharlyamov V. (2015). What do private equity firms say they do? *Harvard Business School Working Paper*, no. (15-081). Available at: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/15-081_9baffe73-8ec2-404f-9d62-ee0d825ca5b5.pdf (Accessed 05 March 2026)
2. Kaplan S. N., & Lerner J. (2016). Venture Capital Data: Opportunities and Challenges. *University of Chicago Booth School of Business, Working paper*, no. (17-012). Available at: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/17-012_10de1f93-30e4-4a98-858c-4137556ec037.pdf (Accessed 05 March 2026)
3. Lerner J., & Nanda R. (2020). Venture Capital's Role in Financing Innovation: What We Know and How Much We Still Need to Learn. *Journal of Economic Perspectives*, no. 34 (3), pp. 237–261. https://doi.org/10.1257/jep.34.3.237 (Accessed 05 March 2026)
4. Ewens M., & Farre-Mensa J. (2020). The Deregulation of the Private Equity Markets and the Decline in IPOs. *Review of Financial Studies*, no. 33 (12), pp. 5463–5509. DOI: https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa053 (Accessed 06 March 2026)
5. Urbano D., Turro A., Wright M., & Zahra S. (2022). Corporate entrepreneurship: a systematic literature review and future research agenda. *Small Business Economics*, no. 58, pp. 1541–1565. DOI: https://doi.org/10.1007/s11187-021-00590-6 (Accessed 06 March 2026)
6. Hrinchenko R. V., Litvinov O. S., & Slatvinska M. O. (2026). Stan ta perspektyvy rozvytku innovatsiinoi infrastruktury v umovakh povoiennoho vidnovlennia Ukrainy [State and prospects of innovation infrastructure development in the conditions of post-war recovery of Ukraine]. *Uspikhy ta dosiahnennia v nautsi [Successes and Achievements in Science]*, no. 2 (24), pp. 1495–1514. Available at: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/issue/view/450/553 (Accessed 06 March 2026) (in Ukrainian)
7. Krysovatyy, A. I. (Ed.). (2025). *Moderni finansy: hlobalni vyklyky i natsionalna bezpeka [Modern finance: global challenges and national security]* (Vol. 1). Ekonomichna Dumka. Available at: http://monography.wunu.edu.ua/index.php/ed/catalog/view/13/13/264 (Accessed 05 June 2026) (in Ukrainian)
8. Schumpeter, J. A. (2011). *Teoriia ekonomichnoho rozvytku. Doslidzhennia prybutku, kapitalu, kredytu, vidsotka ta ekonomichnoho tsyklu [The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle].* Kyiv-Mohyla Academy Publishing House. (Original work published 1911)/ (Accessed 05 March 2026)
9. Burnell, D., Fisher, G., Stevenson, R., & Kuratko, D. F. (2025). Entrepreneurial Experimentation: Conceptual Foundations, Integrative Theoretical Framework, and Research Agenda. *Entrepreneurship Theory and Practice*, no. 50 (1). DOI: https://doi.org/10.1177/10422587251347046 (Accessed 07 March 2026)
10. KPMG Private Enterprise. (2025). *Venture Pulse Q4'24.* KPMG International. Available at: https://kpmg.com/xx/en/media/press-releases/2025/01/2024-global-vc-investment-rises-to-368-billion-dollars.html (Accessed 07 March 2026)
11. WIPO. (2024). *Global Innovation Index 2024: Venture Capital Outlook.* WIPO. Available at: https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index/w/blogs/2024/2024-venture-capital (Accessed 07 March 2026)
12. CB Insights. (2024). *State of Venture 2023 Report*. Available at: https://www.cbinsights.com/research/report/venture-trends-2023/ (Accessed 07 March 2026)
13. AVentures Capital. (2023). *Venture Capital in Ukraine: Annual Report 2022–2023.* Available at: https://aventurescapital.com/#portfolio (Accessed 07 March 2026)
14. u.ventures. (2024). *Ukraine Startup Ecosystem Report 2024.* Available at: https://u.ventures/news/u-ventures-ukraines-startup-ecosystem/ (Accessed 07 March 2026)

Дата надходження статті: 09.03.2026
Дата прийняття статті: 30.03.2026
Дата публікації статті: 29.05.2026